

СХВАЛЕНО

педагогічною радою
комунального закладу
«Піщанський навчально -
Реабілітаційний центр»
Вінницької обласної Ради
протокол №12 від 29.05.2025

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор комунального закладу
«Піщанський навчально-
реабілітаційний центр»
Вінницької обласної Ради
О.В.Ацеховська

Освітня програма
комунального закладу
«Піщанський навчально-реабілітаційний центр»
Вінницької обласної Ради
для 5-10 (11) класів

ЗМІСТ

ВСТУП	2
РОЗДІЛ І. Вимоги до осіб які можуть розпочати навчання за освітньою програмою.....	4
РОЗДІЛ ІІ. Загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні, його розподіл між освітніми галузями та роками навчання	5
РОЗДІЛ ІІІ. Навчальний план	11
РОЗДІЛ ІV Перелік навчальних програм	15
РОЗДІЛ V. Опис результатів навчання учнів	23
РОЗДІЛ VI. Опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання	30

ВСТУП

Освітня програма на базовий середній рівень освіти Комунального закладу «Піщанський навчально-реабілітаційний центр» Вінницької обласної Ради сформовано на основі Типових освітніх програм:

- **БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА – 5-10 (11) клас**- відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 07.12.2021 року № 1317 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами» (додаток 3, 14);
- **БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА – 9-10 класи** – відповідно наказу МОН від 12.06.2018 р. №627 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» (таблиці 6, 18);
- критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів 5-10 класів з порушеннями інтелектуального розвитку /авт.: О.В.Чеботарьова, Г.О. Блеч, І.В. Гладченко. С.В. Трикоз, І.В. Бобренко та ін.: За ред : О В Чеботарьової, І В Гладченко. - К., ІСП НАІІН України, 2020 рік;
- Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 р. № 329 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за № 566/19304), та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.
- наказу Міністерства освіти і науки України від 13.04 2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень» учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»

Мета освітньої програми.

Освітня програма Комунального закладу «Піщанський навчально-реабілітаційний центр» Вінницької обласної Ради II ступеня окреслює підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом повної загальної середньої освіти (5-10 класи) та Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти (9-10 класи) і має на меті покращення якості спеціальної освіти, перетворення її на засіб формування, соціалізації та адаптації здобувачів освіти до життя в умовах швидкоплинних змін в державі.

Завдання освітньої програми:

- забезпечення відповідності освітньої програми вимогам

Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами;

- забезпечення наступності початкової та базової загальної середньої освіти за спеціальною програмою;
- забезпечення доступності здобуття якісної спеціальної освіти, досягнення запланованих результатів освоєння освітньої програми всіма здобувачами освіти, в тому числі дітьми з інвалідністю;
- встановлення вимог до виховання і соціалізації здобувачів освіти як частини освітньої програми і відповідного посилення виховного потенціалу закладу, забезпечення індивідуалізованого психолого-педагогічного супроводу кожного здобувача освіти, формування освітнього базису, заснованого не тільки на знаннях, але і на відповідному культурному рівні розвитку особистості, створення необхідних умов для її самореалізації;
- забезпечення ефективного поєднання урочних та позаурочних форм організації освітнього процесу, взаємодії всіх учасників освітніх відносин;
- виявлення і розвиток здібностей здобувачів освіти, їх інтересів через систему клубів, секцій, студій та гуртків, суспільно корисну діяльність, в тому числі з використанням можливостей освітніх організацій додаткової освіти;
- участь учнів, їх батьків (законних представників), педагогічних працівників та громадськості в проектуванні і розвитку соціального середовища в закладі;
- збереження, відновлення та зміцнення фізичного, психологічного та соціального здоров'я учнів, забезпечення їх безпеки.

Освітня програма визначає:

- 1) вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;
- 2) загальний обсяг начального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, а також розподіл навчального навантаження між освітніми галузями за роками навчання;
- 3) навчальний план, що передбачає розподіл годин між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими предметами;
- 4) перелік навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містить опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів);
- 5) опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання;
- 6) інші складові, що враховують специфіку та особливості освітньої

діяльності.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації у закладі єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової, повної загальної, базової і повної загальної середньої освіти

РОЗДІЛ І. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, Типовій освітній програмі початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів з особливими освітніми потребами, що підтверджено відповідним документом. У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання впродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 995), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 року за № 184/28314.

Зарахування для здобуття певного рівня освіти здійснюється на основі наказу МОН від 01.08.2018 року №831 «Про затвердження порядку зарахування осіб з особливими освітніми потребами до спеціальних закладів освіти, їх відрахування, переведення до іншого закладу освіти».

РОЗДІЛ II. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ. ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ ТА РОКАМИ НАВЧАННЯ

Мовою освітнього процесу у закладі є державна мова. Повноцінність базової загальної освіти здобувачів освіти комунального закладу «Піщанський навчально-реабілітаційний центр» Вінницької обласної ради забезпечується через реалізацію інваріантної частини навчального плану та корекційно-розвиткових занять.

Інваріантна частина навчального плану забезпечує соціально-необхідний для кожного здобувача освіти обсяг і рівень компетентностей та всебічний розвиток.

Державний стандарт базової загальної середньої освіти складається з освітніх галузей «Мовно-літературна», «Математика», «Природнича», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Мистецька», «Технологічна», «Фізична культура», «Громадянська та історична» «Інформатична», які реалізуються через навчальні предмети.

Освітні галузі	Реалізуються через навчальні предмети	Класи
Мовно-літературна	Українська мова	5-10
	Українська література	5-10
	Зарубіжна література	5-10
	Іноземна мова	5-10
	Українська жестова мова	5-10
Математика	Математика	5-10
	Алгебра	7-10
	Геометрія	7-10
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	5-6
	Природознавство	9-Б
	Біологія	7-10
	Географія	6-10
	Фізика	7-10
	Хімія	7-10
	Фізика і хімія в побуті	7-10
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	5-6
	Історія України	7-10
	Всесвітня історія	7-10
	Основи правознавства	9-10

	Громадянська освіта	Правознавство	8
Мистецтво	Мистецтво		5-10
Технологічна	Технології	Трудове навчання	5- 11 9-10
Інформатична	Інформатика		5-11
Соціальна і здоров'язбережувальна	Основи здоров'я	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	9-10 5- 10
	Етика		5-6
Фізична культура	Фізична культура		5-10

Фізичний розвиток учнів забезпечується проведенням уроків фізичної культури, занять з ритміки, лікувальної культури. Навчання дітей з особливими освітніми потребами здійснюється за спеціальними навчальними програмами та (або) за індивідуальною програмою. Здійснюється адаптація змісту освіти до пізнавальних можливостей учнів, що виявляється у зменшенні обсягу матеріалу, його спрощенні за характером та структурою.

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів базової середньої освіти відображено у таблицях. Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання.

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів базової середньої освіти 5 - 11 клас для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (відповідно до додатка 14, наказ МОН від 07.12.2021 №1317):

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень та рік					
		5	6	7	8	9	10
Мовно-літературна	на тиждень	5	5	5	5	4	4
	на рік	175	175	175	175	140	140
Математична	на тиждень	5	4	4	4	4	4
	на рік	175	140	140	140	140	140
Природнича	на тиждень	2	2	2	4	4	6
	на рік	70	70	70	140	140	210
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1	1	0,5	0,5	1	1
	на рік	35	35	17,5	17,5	35	35
Громадянська та історична	на тиждень	1	1	2	2	2	1
	на рік	35	35	70	70	70	35
Технологічна	на тиждень	6			1,5	10	1

	на рік	210			50,5	350	385
Інформатична	на тиждень	2	2	2	2	3	3
	на рік	70	70	70	70	105	105
Мистецька	на тиждень	2	2	2	2	1	-
	на рік	70	70	70	70	35	
Фізична культура	на тиждень	3	3	3	2	2	2
	на рік	105	105	105	70	70	70
Корекційно-розвиткові заняття	на тиждень	5	5	5	5	5	2,5
	на рік	175	175	175	175	175	82,5
Усього (без корекційно-розвиткових занять)	на тиждень	27	30	31,5	32,5	32	32
	на рік	945	1050	1102,5	1137,5	1120	1120
Додаткові години на вивчення предметів	На тиждень	1	1	1,5	1,5	2	2
	На рік	35	35	52,5	52,5	70	70
Гранично допустиме навчальне навантаження	На тиждень	25	28	30	32	32	32
	на рік	875	980	1050	1120	1120	1120

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів базової середньої освіти 5 - 10 клас для дітей із порушеннями слуху (відповідно до додатка 3, наказ МОН від 07.12.2021 №1317)

Освітні галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень та рік						
		5	6	7	8	9	10	11
Мови і літератури	на тиждень	11,5	11,5	10	10	9,5	9,5	
	на рік	402,5	402,5	350	350	332,5	332,5	
Математична	на тиждень	5	5	4,5	4,5	5	5	
	на рік	175	175	157,5	157,5	175	175	
Природнича	на тиждень	2	3	7,5	8	8	8,5	
	на рік	70	105	262,5	280	280	297,5	
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1	1	1	1	1	1	
	на рік	35	35	35	35	35	35	
Громадянська та історична	на тиждень	1	2	2	2,5	2	1,5	
	на рік	35	70	70	87,5	70	52,5	
	на тиждень	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	25

Технологічна	на рік	52,5	52,5	52,5	52,5	52,5	52,5	875
Інформатична	на тиждень	1	1	1	1,5	2	2,5	4
	на рік	35	35	35	52,5	70	87,5	140
Мистецька	на тиждень	1,5	1,5	1,5	1,5	1	1	
	на рік	52,5	52,5	52,5	52,5	35	35	
Фізична культура	на тиждень	3	3	3	2	2	2	
	на рік	105	105	105	70	70	70	
Корекційно-розвиткові заняття	на тиждень	12	8	8	8	6	6	2,5
	на рік	420	280	280	280	210	210	87,5
Усього	на тиждень	39,5	37,5	40	40,5	38	38,5	31,5
	на рік	1382,5	1312,5	1400	1417,5	1330	1347,5	1102,5
Додаткові години для вивчення предметів	на тиждень	1	1	1,5	1,5	2	2	3
	на рік	35	35	52,5	52,5	70	70	105
Гранично допустиме навантаження	на тиждень	25	28	30	32	32	32	32
	на рік	875	980	1050	1120	1120	1120	1120

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів базової середньої освіти 9 - 10 клас для дітей із порушеннями слуху (відповідно до таблиці 6, наказ МОН від 12.06.2018 № 627)

Освітні галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень та рік	
		9 клас	10 клас
Мови і літератури	на тиждень	9	9
	на рік	315	315
Математика	на тиждень	4	4
	на рік	140	140
Природознавство	на тиждень	8	7
	на рік	280	245
Суспільствознавство	на тиждень	3	3
	на рік	105	105
Технології	на тиждень	3	4
	на рік	105	140
Мистецька	на тиждень	1	1
	на рік	35	35

Здоров'я і фізична культура	на тиждень	3	3
	на рік	105	105
Корекційно-розвиткові заняття	на тиждень	5	5
	на рік	175	175
Усього	на тиждень	36	36
	на рік	1260	1260
Додаткові години на навчальні предмети	на тиждень	1	1
	на рік	1	1
Гранично допустиме навантаження	на тиждень	32	32
	на рік	1120	1120

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів базової середньої освіти 9 - 10 клас для дітей із інтелектуальними порушеннями (відповідно до додатка 18, наказ МОН від 07.12.2021 №1317)

Освітні галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень та рік	
		9 клас	10 клас
Мови і літератури	на тиждень	4	4
	на рік	140	140
Математика	на тиждень	4	4
	на рік	140	140
Природознавство	на тиждень	6	1
	на рік	210	35
Суспільствознавство	на тиждень	2	1
	на рік	70	35
Технології	на тиждень	12	19
	на рік	420	665
Здоров'я і фізична культура	на тиждень	3	2
	на рік	105	70
Корекційно-розвиткові заняття	на тиждень	5	5
	на рік	175	175
Усього	на тиждень	36	36
	на рік	1260	1260
Додаткові години на навчальні предмети	на тиждень	1	1
	на рік	35	35
Гранично допустиме навантаження	на тиждень	32	32
	на рік	1120	1120

Інваріантна складова навчальних планів включає години корекційно-розвиткових занять.

Корекційна складова є наскрізною лінією освітнього процесу, яка реалізується через ігрову, навчальну діяльність, виховну роботу, роботу з батьками, ранкові зустрічі, розмовні хвилинки, фонетичну ритміку, хвилинки психоемоційного розвантаження, проектну діяльність.

Заходи з педагогічної реабілітації складаються з проведення корекційно-розвиткової роботи, а саме: розвиток слухового сприймання та формування вимови, розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови, розвиток зорового сприймання, тактильних відчуттів, розвиток мовлення, корекція пізнавальної діяльності, формування навичок просторового орієнтування, соціально-побутове орієнтування, формування компенсаторних способів діяльності, практичне використання сформованих компетентностей, розвиток комунікативної діяльності і творчості, фізичний розвиток.

Основні завдання корекційно-розвиткових занять:

- 1) формування особистісних якостей дитини, розвиток і корекція всіх психічних процесів, сприяння психологічній адаптації та соціальної реабілітації дітей;
- 2) розвиток та подолання порушень усного та писемного мовлення;
- 3) корекція та розвиток рухових порушень та недоліків фізичного розвитку, формування вмінь диференціювати рухи відповідно до ступеня мускульних навантажень, темпу рухів, підпорядкування рухів музиці.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток мовлення, соціально-побутове орієнтування, лікувальна фізична культура, ритміка.

Варіативна складова навчальних планів використовується на посилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми програми предмета здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується керівником закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години.

РОЗДІЛ III. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Режим роботи навчального закладу: п'ятиденний

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою

Навчальний план для 5-10 класів створений на основі Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2021 року № 1317 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами» (додатки 3,14)

Навчальний план для базової середньої освіти 5 - 10 (11) класи
Комунального закладу «Піщанський навчально-реабілітаційний
центр» Вінницької обласної Ради для дітей із порушеннями
інтелектуального розвитку

Освітні галузі	Орієнтований перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах							
		5	6	7	8	9	10	11	Разом
Мовно-літературна	Українська мова	3	3	3	3	2	2	-	16
	Українська література	2	2	2	2	2	2	-	12
Математична	Математика	5	4	4	4	4	4	--	25
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	-	-	-	-	-	4
	Географія	-	-	1	2	2	3	-	8
	Фізика і хімія в побуті	-	-	1	2	2	3	-	8
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5	-	4
	Підприємництво і фінансова грамотність	-	-	-	-	0,5	0,5	-	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1	-	-	-	-	-	2
	Історія України	-	-	2	2	2	-	-	6
	Правознавство	-	-	-	-	-	1	-	1
Інформатична	Інформатика	2	2	2	2	3	3	4	18
Технологічна	Технології	6	10	11	11	11	11	25	155
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2	2	2	1	-	-	9
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	2	2	2	-	15
Разом		27	30	31,5	32,5	32	32	-	185
	Соціальнопобутове орієнтування	2	2	2	2	2	1	1	12

Корекційно-розвиткова робота	Розвиток мовлення	1	1	1	1	1	0,5	0,5	6
	Лікувальна фізкультура (ритміка)	2	2	2	2	2	1	1	12
Разом		5	5	5	5	5	2,5	2,5	30
Додаткові години на навчальні предмети,		1	1	1,5	1,5	2	2	3	12
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи та корекційно-розвиткової роботи)		28	31	33	34	34	34	32	226
Гранично допустиме навчальне навантаження учнів		25	28	30	32	32	32	32	211

Навчальний план для базової середньої освіти 5 - 10 класи
Комунального закладу «Піщанський навчально-реабілітаційний центр» Вінницької обласної Ради для осіб із порушеннями слуху

Освітні галузі	Орієнтований перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах					
		5	6	7	8	9	10
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	3	3	3
	Українська література	2	2	2	2	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
	Іноземна мова (англійська)	3	3	2,5	2,5	2	2
	Українська жестова мова	1	1	1	1	1	
Математична	Математика	5	5				
	Алгебра	-	-	2,5	2,5	3	3
	Геометрія	-	-	2	2	2	2
Природнична	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	-	-	-	-
	Біологія	-	-	2,5	2,5	2,5	2
	Географія	-	1	2	2	1,5	1,5
	Фізика	-	-	2	2	2	2,5
	Хімія	-	-	1	1,5	2	2,5
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	0,5	0,5	1	1	0,5	0,5
	Етика	0,5	0,5	-	-	-	-
	Підприємництва і фінансова грамотність	-	-	-	-	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-	-	-	-	-
	Історія України Всесвітня історія	-	2	-	-	-	-

	Історія України	-	-	1	1	1	1
	Всесвітня історія	-	-	1	1	0,5	0,5
	Громадянська освіта	-	-	-	0,5	-	-
	Правознавство	-	-	-	-	0,5	-
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1,5	2	2,5
Технологічна	Технології	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1,5	1,5	1,5	1,5	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	2	2	2
Разом		27,5	29,5	32	32,5	32	32,5
Корекційно-розвиткова робота							
	Лікувальна фізкультура (ритміка)	2	2	2	2	2	2
	РСС та ФВ	10	6	6	6	4	4
Разом		12	8	8	8	6	6
Додаткові години на навчальні предмети,		0,5	1,5	1	1,5	2	1,5
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи та корекційно-розвиткової роботи)		28	31	33	34	34	34
Гранично допустиме навчальне навантаження учнів		25	28	30	32	32	32

Навчальний план для 9-10 класів створений на основі Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН від 12.06.2018 р. №627 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» (для дітей з порушеннями слуху відповідно до таблиці 6, для дітей з інтелектуальними порушеннями відповідно до таблиці 18)

Навчальний план для базової середньої освіти 9-10 клас
Комунального закладу «Піщанський навчально-реабілітаційний центр» Вінницької обласної Ради для дітей з інтелектуальними порушеннями.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах		
		9	10	Разом
Мовно-літературна	Українська мова	2	2	4
	Українська література	2	2	4
Суспільствознавство	Історія України	2	-	2
	Я у Світі	-	-	-
	Основи правознавства	-	1	1
Математика	Математика	4	4	8
Природознавство	Природознавство	2	-	2
	Географія	2	-	2

	Фізика і хімія в побуті	2	1	3
Мистецтво	Музичне мистецтво	-	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-	-
Технології	Трудове навчання	11	18	29
	Інформатика	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	-	2
	Фізична культура	2	2	4
Разом:		31	31	62
Корекційно-розвиткові заняття	Соціально-побутове орієнтування	2	2	4
	Розвиток мовлення	1	1	2
	Лікувальна фізкультура (ритміка)	2	2	4
Додаткові години на навчальні предмети		1	1	2
Гранично допустиме навантаження		32	32	64

Навчальний план для базової середньої освіти 9-10 класи Комунального закладу «Піщанський навчально-реабілітаційний центр» Вінницької обласної Ради 2024/2025 н.р. для дітей з порушеннями слуху

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		9	10	Разом
Мови і літератури	Українська мова	2	2	4
	Українська література	2	2	4
	Українська жестова мова	2	2	4
	Іноземна мова	2	2	4
	Зарубіжна література	1	1	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	2
	Всесвітня історія	1	1	2
	Основи правознавства	1	1	2
Математика	Математика	-	-	-
	Алгебра	2	2	4
	Геометрія	2	2	4
Природознавство	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	4
	Географія	2	1	3
	Фізика	2	2	4
	Хімія	2	2	4
Мистецтво	Образотворче мистецтво	-	-	-

	Мистецтво	1	1	2
Технології	Трудове навчання	2	2	4
	Інформатика	1	2	3
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	2
	Фізична культура	2	2	4
Разом		31	31	61
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови	3	3	6
	Лікувальна фізкультура (ритміка)	2	2	4
Додаткові години на навчальні предмети		1	1	2
Гранично допустиме навантаження		32	32	64

РОЗДІЛ IV ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ

Перелік навчальних програм подано у таблиці :

Найменування навчальних програм навчальних дисциплін	Ким затверджено	Рік затвердження
Комплект навчальних програм для дітей з порушеннями слуху (для глухих дітей та дітей зі зниженим слухом) для 5-10 класів (українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова, українська жестова мова, історія України, Всесвітня історія, основи правознавства, математика, алгебра, геометрія, природознавство, біологія, географія, хімія, фізика, образотворче мистецтво, мистецтво, трудове навчання, інформатика, основи здоров'я, фізична культура)	наказ МОН від 12.06.2018 №627	2016
Комплект навчальних програм для дітей з інтелектуальними порушеннями для 5-10 класів (українська мова, українська література, Я у світі, історія України, основи правознавства, математика, природознавство, географія, фізика і хімія в побуті, трудове навчання, інформатика, основи здоров'я, фізична культура)	наказ МОН від 12.06.2018 №627	2016

Модельна освітня програма «Українська мова» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Пономаренко Н.В., Тороп К.С., Ярмола Н.А.)	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Українська література» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Пономаренко Н.В., Тороп К.С., Ярмола Н.А.)	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Голуб Н. Б., Горошкіна О. М.).	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Яценко Т. О., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Пахаренко В. І., Дячок С. О., Овдійчук Л. М., Слижук О. А., Макаренко В. М., Тригуб І. А.).	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб)	imzo.gov.ua	наказ МОН від 24.12.2024 року № 1787
Модельна навчальна програма «Українська мова» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Пономаренко Н.В., Тороп К.С., Анохіна О.А.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Українська література» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Пономаренко Н.В., Тороп К.С., Ляшенко В.В.)	imzo.gov.ua	Наказом МОН від 12.03.2024 р. №313
Модельна навчальна програма «Математика» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (Прохоренко Л. І., Тороп К. С., Біневич І. В.)	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)	imzo.gov.ua	2021
Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С.)	imzo.gov.ua	2023

Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Математика» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Біневич І.В., Тороп К.С., Глухова С.В.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Технології (обслуговуюча праця)» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Дорошенко Н. М., Тороп К. С., Ярмола Н. А., Терещенко В. В., Швець Н. М.	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Технології (обслуговуюча праця)» для учнів 7-11 спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Дорошенко Н.М., Тороп К.С., Швець Н.М.)	imzo.gov.ua	Наказом МОН від 12.03.2024 р. №313
Модельна навчальна програма «Технології» для закладів загальної середньої освіти 5-6 класів Хозицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., пасічна Т.С., Приходько Ю.М.	imzo.gov.ua	2021
Модельна навчальна програма «Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторки Хозицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Василенко Н. А., Трикоз С. В., Калюкова Ж. С.	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.).	imzo.gov.ua	2021
Модельна навчальна програма «Географія» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Бондаренко О.Ю., Тороп К. С.)	imzo.gov.ua	2023

Модельна навчальна програма «Громадянська освіта. 8 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Васильків І. Д., Кравчук В. М., Танчин І. З.)	imzo.gov.ua	2024
Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Фізика і хімія в побуті» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Глухова С.В., Тороп К. С., Біневич І.В.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Фізична культура» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Прибега О. М., Василенко Н. А., Лапін А. В., Різченко А. В.	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженов Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломосьць Г. А., Дутчак М. В.)	imzo.gov.ua	2024
Модельна навчальна програма «Фізична культура» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт.: Прибега О.М., Василенко Н.А., Різченко А.В.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Інформатика» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Кликова С. О..	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Інформатика» для 7-11 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Трокай Т.М., Тороп К.С.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пасічник О. В., Чернікова Л. А.).	imzo.gov.ua	2021
Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Пасічник О. В., Козак Л. З., Ворожбит А. В.)	imzo.gov.ua	2023

Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Тороп К. С., Ярмола Н. А., Калюкова Ж. С.	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.).	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.)	imzo.gov.ua	2024
Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Тороп К.С., Калюкова Ж.С., Скакодуб Т.С.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Косенко Ю. М.	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Історія України» для 7-9 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Тороп К. С., Василенко Б.В., Ляшенко В.В.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Піскарьова І. О., Бурлака О. В., Майорський В. В., Мелешенко Т. В., Щупак І. Я.).	imzo.gov.ua	2021
Модельна навчальна програма «Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Щупак І. Я., Посунько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелешенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.)	imzo.gov.ua	2023

Модельна навчальна програма «Підприємництво і фінансова грамотність. 8-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Панченко С. Ю.)	imzo.gov.ua	2024
Модельна навчальна програма «Мистецтво» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Тороп К.С., Лопатіна М.В., Прядка І.Є., Шпилєва Ю.І.)	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Мистецтво» для 7-9 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Тороп К.С., Лопатіна М.В., Прядка І.Є., Шпилєва Ю.І.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л. Г.).	imzo.gov.ua	2021
Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л. Г.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «УКРАЇНСЬКА ЖЕСТОВА МОВА» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями слуху (осіб зі зниженим слухом) (авт. Біланова О. А., Іващенко Л. Д.)	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Українська жестова мова. 7-10 класи. (Н 91)» для спеціальних закладів загальної середньої освіти (автори: Біланова О.О., Іващенко Л.Д.)	imzo.gov.ua	2024
Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.).	imzo.gov.ua	2021
Програма з корекційно – розв'язкової роботи «Ритміка» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Редько Л. О., Безкоровайна Л. А., Гладченко І. В.	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Ритміка» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями слуху (для глухих дітей) Вдовиченко О.А.	imzo.gov.ua	2022

Програма з корекційно - розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Бобренко І. В.	imzo.gov.ua	2022
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями слуху (для дітей зі зниженим слухом) (Форостян О. І., Лещій Н. П.)	imzo.gov.ua	2022
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» 5-10 класи спеціальних загальноосвітніх закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Остапенко Л.І., Тарновська Л.І.)	imzo.gov.ua	2022
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 5-9 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку Хайдарова О. С., Блеч Г. О.	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.) .	imzo.gov.ua	2021
Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Снегірьова В.В., Бушакова О.В., Горобченко І.В., Касенко О.В.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кременський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)	imzo.gov.ua	2024
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови» для 6-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями слуху (для	imzo.gov.ua	2022

глухих дітей) О.Ф.Федоренко, В.В. Васильченко, Л.Ф. Юхимович		
Комплект навчальних програм для спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для глухих дітей 8-10 класи (хімія, українська література, зарубіжна література, геометрія, алгебра, інформатика, всесвітня історія, іноземна (англійська) мова, біологія, правознавство, фізика, мистецтво, фізична культура, українська мова, українська жестова мова, трудове навчання, географія, історія України, основи здоров'я) Жук В. В., Таранченко О. М., Шевченко В. М., Литвинова В. В., Адамюк Н.	imzo.gov.ua	2016
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови для глухих дітей» для 6-10 класів загальноосвітніх навчальних закладів (спеціальних та з інклюзивним навчанням), навчально-реабілітаційних центрів (Федоренко О. Ф., Васильєва В. В., Юхимович Л. Ф., Ільченко Е. С.).	наказ МОН від 12.06.2018 №627	2016
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-10 класів спеціальних ЗНЗ для глухих дітей Форостян О. І., Шеремет Б. Г., Лещій Н. П., Малій В. М.	imzo.gov.ua	2017
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для 5-10 класів спеціальних ЗНЗ для глухих дітей Вовченко О. А.	imzo.gov.ua	2017
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Бобренко І. В.).	наказ МОН від 12.06.2018 №627	2016
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для учнів 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів з помірними інтелектуальними порушеннями (Хайдарова О. С., Блеч Г. О.).	наказ МОН від 12.06.2018 №627	2016
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» 5-10	наказ МОН	2016

класи спеціальних загальноосвітніх закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Остапенко Л.І., Тарновська Л.І.)	від 12.06.2018 №627	
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» 5-10 класи спеціальних загальноосвітніх закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Редько Л.О, Безкоровайна Л.А.)	наказ МОН від 12.06.2018 №627	2016

РОЗДІЛ V. ОПИС РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання.

Основною формою організації освітнього процесу є різні типи уроків. Згідно Державних стандартів початкової, базової, повної загальної середньої освіти мають місце такі типи уроків:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, уроки-семінари, конференції, форуми, брифінги, інтерактивні та інтегровані уроки, ділові ігри, відео-уроки, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

При дистанційному навчанні застосовуються такі форми організації освітнього процесу, як конференції, консультації, віртуальні екскурсії, презентації.

Очікувані результати навчання здобувачів базової середньої освіти

Базова середня освіта – другий рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених Державним стандартом повної загальної середньої освіти (5-6 класи) та Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти (7-10 класи)

Метою освітньої програми є особистісне становлення здобувачів освіти, розвиток їхніх пізнавальних здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, пізнавальної активності, що забезпечують їхню готовність до життя в демократичному суспільстві, соціалізації та адаптації в соціумі, здійснення допрофесійної освіти.

Головними завданнями є:

- здобуття базової середньої освіти для дітей з ООП з урахуванням індивідуальної програми розвитку, шляхом спеціально організованого освітнього процесу в комплексі з корекційно-розвитковою роботою;
- забезпечення системного кваліфікованого психолого-педагогічного супроводу дітей з урахуванням стану їх здоров'я, особливостей психофізичного розвитку;
- соціалізація та інтеграція дітей зі складними порушеннями розвитку в суспільство;
- сприяння засвоєнню вихованцями норм громадянської етики та загальнолюдської моралі, міжособистісному спілкуванню, основ гігієни та здоровому способу життя, початкових трудових умінь і навичок;
- сприяння всебічному розвитку дітей;
- здійснення корекційно-розвиткової та реабілітаційної роботи;
- надання реабілітаційних послуг згідно з індивідуальною програмою реабілітації дитини;
- надання психолого-педагогічної допомоги батькам або іншим законним представникам, які виховують дітей такої категорії, з метою обов'язкового залучення їх до освітнього, корекційно-розвиткового та реабілітаційного процесу.

Програму побудували із врахуванням таких **принципів:**

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- корекційно-розвивальної спрямованості навчання;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;

- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової загальної середньої освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти. Формуванню ключових компетентностей сприяє становлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних, їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцii ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; вони будуть враховуватися при формуваннi шкiльного середовища. Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів з ООП уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проєктах;

- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального громадянина, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність, яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності. Приклад вчителя є важливим у формуванні толерантного ставлення один до одного, незалежного від рівня навчальних досягнень та особливостей психофізичного розвитку.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як свідомого громадянина, здатного вести здоровий спосіб життя та формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (текстові завдання пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів транспортних засобів).

Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань, (здійснення заощаджень, інвестування запозичення, страхування кредитування тощо). Реалізується через розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.
---	--

РОЗДІЛ VI. ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Упродовж навчання в основній школі оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу приймає рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно до вимог навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);

- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проектів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

В документі пронумеровано, прошнуровано та скріплено відтиском печатки
31 (тридцять одна) сторінка.

Директор

Олена АЦЕХОВСЬКА